

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

**РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування» за магістерською програмою професійного
спрямування**

Управління банками на фінансовому ринку

**на тему: «Іноваційний банкінг в Україні: сучасний стан та
перспективи розвитку»**

Виконавець:

Студентка 6 курсу
факультету фінансів та
банківської справи
Котюк Юлія Анатоліївна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Арутюнян Рузана Размиковна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Актуальність теми. Успішний економічний розвиток держави неможливий без добре розвинутої банківської системи, на стан якої впливає як внутрішня економічна і політична ситуація, так і зміни світової банківської системи. Ці зміни є наслідком глибинних макроекономічних процесів у світовій економіці (інтеграція, лібералізація, різкий науково-технічний підйом) і вони зачіпають всі банки, незалежно від рівня їх розвитку.

Розвиток дистанційного банківського обслуговування має на меті скорочення в Україні готівкових розрахунків, залучення у банківську систему значного обсягу коштів населення. В останні роки український ринок дистанційного банківського обслуговування відбувається не так стрімко як в розвинутих країнах світу. Декілька років тому основною послугою, пропонованою банками у сфері дистанційного обслуговування, була послуга «Клієнт-Банкінг». Поступово система «Клієнтбанкінг» стала замінюватися системою «Інтернет-банкінг». В даний час багато банківських установ надають клієнтам ці обидві послуги, інші не використовуються зовсім, або з обмеженим функціоналом.

Розвиток сучасного фінансового ринку потребує значних змін, вдосконалень та інновацій в існуючих системах розрахунків. Темпи розвитку економіки потребують максимально швидких та захищених систем розрахунків, способів оплати товарів та послуг, які б не затримували перебіг операцій та максимально б гарантували надходження коштів в необхідний проміжок часу. Всі процеси на світовому ринку супроводжуються фінансовими операціями – грошовим обігом.

У наші дні окремі аспекти інноваційної діяльності банків розглядаються у працях таких українських та зарубіжних вчених, як І.Т. Балабанов, О.В.Дзюблюк, С.М. Козьменко, В.В. Корнєєв, О.І. Лаврушин, І.О. Лютий, М.Міллер, В.І. Міщенко, Ф. Мишкін, А.М. Мороз, Л.О. Примостка, Дж. Сінкі, Т.С. Смовженко, П. Туфано, Е.А. Уткін та інших. Проте уважне вивчення наявних наукових джерел свідчить про необхідність подальшого комплексного осмислення закономірностей виникнення та реалізації банківських інновацій, шляхів формування механізмів управління цими процесами у конкретизації методів, інструментів та важелів впливу.

Метою кваліфікаційної роботи є визначення особливостей банківських інновацій та аналіз проблем та перспектив їх розвитку в Україні.

Завдання кваліфікаційної роботи. Для реалізації поставленої мети необхідним є вирішення ряду наступних задач:

- визначити сутність та специфіка інноваційної політики сучасного банку;
- аналіз інноваційних банківських технологій комерційних банків України;
- виявити законодавче регулювання інноваційної діяльності банків та захист банківських інновацій в Україні;

- дослідити розвиток інновацій у сучасній банківській системі України;
- виявити роль інноваційного банкінгу у становленні нової економічної системи світу;
- аналіз стану інноваційної політики в Monobank;
- визначити проблеми та перспективи розвитку інноваційної політики банків;
- розробити шляхи розвитку інноваційного банкінгу в Україні.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є інноваційний банкінг в Україні, його стан та перспективи розвитку.

Предметом кваліфікаційної роботи є теоретичні засади, методичні підходи та практичні аспекти функціонування інноваційних механізмів українських банківського.

Інформаційною базою дослідження слугували законодавчі та нормативно-правові акти, які регламентують діяльність банків, офіційні дані Національного банку України (НБУ), статистичні дані, аналітичні огляди Державної служби статистики України, Світового банку, матеріали Незалежної асоціації банків України (НАБУ), інформаційно-аналітичних видань, звітність банківських установ, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, періодичні видання, Інтернет-ресурси та розрахунки автора.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (62 найменувань) та додатків. Загальний обсяг роботи становить 78 сторнок. Робота містить 5 рисунків, 4 таблиць.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи інноваційної діяльності у банківській сфері»* розглядаються теоретичні основи інноваційної діяльності у банківській сфері, визначено сутність та специфіку інноваційної політики, окреслено іновації банківські технології комерційних банків, охарактеризовано законодавче регулювання інноваційної діяльності банків та захист банківських інновацій в Україні. Схематично представлено процес формування інноваційної політики банку.

Зазначено, що надзвичайно важливого значення набуває розробка та реалізація банками ефективної інноваційної політики.

Інноваційна політика банку повинна визначати напрями його змін відповідно до вимог зовнішнього середовища, окреслювати коло можливих інноваційних рішень, формувати інноваційні завдання залежно від типу обраної стратегії, створювати умови для оперативної реалізації інновацій та забезпечення належного рівня інноваційної безпеки банку.

У другому розділі *«Аналіз інноваційної політики банків у сучасних умовах»* проведений аналіз інноваційної політики банків на прикладі

«Monobank», досліджено розвиток інновацій у сучасній банківській системі України. Змальовано обсяг операцій, здійснених із використанням платіжних карток. Охарактеризовані чинники, які заважають розвитку Інтернет-банкінгу.

Дистанційна система обслуговування є дуже перспективною на ринку України, системи Інтернет-банкінгу на сьогодні надають майже весь спектр послуг, які доступні безпосередньо через відділення, система зручна для багатьох клієнтів, враховуючи сучасний ритм життя.

У третьому розділі **«Перспективи запровадження інноваційної політики у банках»** було запропоновано шляхи розвитку інноваційного банкінгу в Україні та окреслені проблеми та перспективи розвитку інноваційної політики у банках.

Еволюція у поведінці споживачів банківських послуг та їхніх підходах до ведення бізнесу, нові технології і боротьба за онлайн-клієнтів свідчать про зміцнення позицій банків, що надають онлайн-послуги, наявність конкурентних переваг та підвищення ефективності завдяки стратегії лідерства за витратами – прагнення надавати клієнтам найбільш дешеві та привабливі послуги завдяки впровадженню фінансових та технологічних інновацій, що забезпечують конкурентні переваги через більш низьку вартість та підвищення якості, розширення асортименту банківських послуг, зростання ефективності маркетингової діяльності.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі наведено теоретичне узагальнення та надано практичні рекомендації для покращення інноваційної політики України. Визначено поняття інновацій, вивчена сутність та специфіка інноваційної політики сучасного банку, розглянуті функції, ознаки та класифікація інновацій, а також вивчено інноваційні банківські технології комерційних банків України. Загалом можна зробити наступні висновки:

Інноваційна політика банку складає послідовну систему заходів, направлених на досягнення цілей розвитку банку. Дані заходи пов'язані з створеннями інноваційних банківських продуктів та послуг, а також методів роботи для підвищення конкурентоспроможності банку та розвитку клієнтської бази.

Інноваційна політика банку повинна визначати напрями його змін відповідно до вимог зовнішнього середовища, окреслювати коло можливих інноваційних рішень, формувати інноваційні завдання залежно від типу обраної стратегії, створювати умови для оперативної реалізації інновацій та забезпечення належного рівня інноваційної безпеки банку.

Головною тенденцією розвитку сучасних технологій в світі на сьогодні є перехід та широке використання мобільних пристроїв у повсякденному житті. Статистика проникнення смартфонів та планшетів свідчить про те, що даний клас пристроїв не тільки доповнює звичайні комп'ютери та ноутбуки, а все частіше повністю замінюють їх у повсякденному використанні.

Найкращим прикладом цієї тенденції є Monobank.

Законодавство України про інноваційну діяльність повинно охоплювати правові норми різної галузевої належності, якими регулюються відносини, що виникають у процесі організації та здійснення інноваційної діяльності, відповідати світовим вимогам і перебувати в авангарді стимулювання ведення господарської діяльності в науково-технологічних галузях економіки. Саме нормативно-правове забезпечення інноваційного розвитку є першим кроком у подоланні диспропорцій економічного розвитку в країні та становленні інноваційної моделі розвитку економіки.

Проблеми при активній інноваційній політиці:

- нестача власних грошових ресурсів для проведення інновацій;
- ризикованість і незахищеність операцій із вкладення коштів в інноваційні проекти;

недостатнє використання маркетингових досліджень і маркетингових інструментів під час формування та реалізації інноваційної політики.

Заходи активізації інноваційної діяльності українських банків:

- підвищення рівня зацікавленості держави в інноваційному розвитку банків через збільшення обсягів фінансування їхньої інноваційної діяльності;
- співставлення результатів інноваційної діяльності та потреб економіки на певному часовому етапі;
- розвиток інноваційної інфраструктури;
- розроблення та впровадження інструментів державної підтримки інноваційної діяльності;
- підвищення конкурентоспроможності сектору наукових досліджень та розробки з метою інтеграції у світові тенденції у інновації сфері шляхом активізації співпраці українських та іноземних учасників інноваційної діяльності;
- удосконалення на державному рівні нормативно-правового регулювання інноваційної діяльності з метою її стимулювання.

Отже, банківська система України зараз знаходиться на етапі розвитку. Вона повільно, але все ж впроваджує в свою діяльність інноваційні продукти. То ж, якщо вона і далі триматиме цей курс, то українські банківські установи зможуть стати конкурентоспроможними на міжнародному ринку банківських послуг, значно покращиться якість та швидкість надання послуг, кожна послуга буде диференціюватися відповідно до потреб клієнта, що матиме тільки позитивний вплив як для банківської системи так і для країни в цілому.

АНОТАЦІЯ

Котюк Юлії Анатоліївни,
«Іноваційний банкінг в Україні: сучасний стан та перспективи
розвитку»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за
магістерською програмою «Управління діяльністю банків на фінансовому
ринку»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2019 рік

У роботі розглядаються теоретичні аспекти інноваційної політики сучасного банку та законодавче регулювання інноваційної діяльності банків та захист банківських інновацій в Україні.

Проаналізовано інноваційність банківських технологій комерційних банків України, розвиток інновацій у сучасній банківській системі України, роль інноваційного банкінгу у становленні нової економічної системи світу, проблеми та перспективи розвитку інноваційної політики банків.

Запропоновано шляхи розвитку інноваційного банкінгу в Україні.

Ключові слова: інновації, інноваційний банкінг, інноваційна політика,

ANNOTATION

Kotiuk Yuliia,
“Innovative banking in Ukraine: current state and prospects of development”
qualification work for the Master's degree in Finance, Banking and Insurance in
the Master's Program in Financial Markets Management,
Odessa National Economic University
Odessa, 2019

The work deals with the theoretical aspects of modern bank innovation policy and legislative regulation of banks' innovation activity and protection of banking innovations in Ukraine.

Author analysis The innovativeness of banking technologies of commercial banks of Ukraine, the development of innovations in the modern banking system of Ukraine, the role of innovative banking in the formation of a new economic system of the world, the problems and prospects of the development of the innovation policy of banks.

Author suggested the ways of development of innovative banking in Ukraine.

Keywords: innovation, innovative banking, innovation policy